

Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний технологічний університет

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
рішенням вченої ради
Черкаського державного
технологічного університету
Протокол № 3 від 16 жовтня 2023 р.

Олег ГРИГОР

Наказ № 280/04 від 16 жовтня 2023 р.

**РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
«ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ,
ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!»**

м. Черкаси
ЧДТУ
2023

Регіональна програма «ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ, ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!»

РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ЗА ПІДТРИМКИ:

Черкаської обласної державної адміністрації
Черкаської обласної ради
Черкаської міської ради
Регіонального відділення Всеукраїнської асоціації
територіальних громад в Черкаській області
Черкаського обласного об'єднання організацій роботодавців
Федерації професійних спілок Черкаської області

ВСТУП

Проект Регіональної програми «Вчись, працюй, живи на Черкащині!» (далі – Програма) розроблено на виконання Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 06.06.2022 № 527), Обласної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання в Черкаській області на 2021– 2025 роки (рішення обласної ради від 19.02.2021 № 5- 19/VIII) у відповідності до Концепції розвитку громадянської освіти в Україні.

Концептуальні засади Програми розроблено в руслі стратегічного планування соціально-економічного розвитку Черкаської області (“Стратегія розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 р.”, затверджена рішенням сесії Черкаської обласної ради №38-9/VII від 11.09.2020; “План реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2023 рр.”, затверджений рішенням сесії Черкаської обласної ради №5-17/VIII від 19.02.2021, із внесеними змінами, затвердженими рішенням сесії Черкаської обласної ради №7-18/VIII від 04.06.2021) на основі нормативно-правового забезпечення, а саме: Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні»; «Про місцеві державні адміністрації», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про Державну програму економічного і соціального розвитку України» та ін.

Методологічним підґрунтям формування і реалізації Програми є засади:

- науковості,
- системності,
- комплексності,
- наступності,
- пріоритетності,
- синергетичної взаємодії здобувачів освіти і стейкхолдерів,
- інтегративний підхід до реалізації соціально-культурних комунікацій між спільнотами і поколіннями в ході ребрендингу території.

Враховуючи сучасні зміни всередині українського суспільства, ідентифікаційні і реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця, реалізація програмних задач має ґрунтуватися на принципах:

- національної спрямованості;
- самоактивності й саморегуляції;
- полікультурності і культуровідповідності;
- соціальної відповідності;
- історичної і соціальної пам'яті та наступності поколінь.

Програма реалізується на засадах соціального партнерства:

- закладів освіти і культури (за згодою);
- територіальних громад (за згодою);

- роботодавців та професійних спілок Черкащини;
- інститутів громадянського суспільства (за згодою);
- регіональних медіа (за згодою).

Змістовні аспекти Програми корелюють з відповідними напрямками програм, спрямованих на соціально-економічний розвиток Черкаської області, статутних завдань і місії Черкаського державного технологічного університету.

Ініціатор Програми: Черкаський державний технологічний університет.

З історії і досвіду реалізації Проєкту «ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ, ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!»

у Черкаському державному технологічному університеті:

Ініціатива «Вчись, працюй, живи на Черкащині!» набрала обертів завдяки низці заходів, які Черкаський державний технологічний університет ініціював та провів спільно з органами державної влади, роботодавцями та представниками освіти регіону, починаючи з 2017 р.

- 12 грудня 2017 р. – Регіональний «круглий стіл» для підготовки Форуму майбутнього Черкащини «ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ, ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!» на тему: «Професійна освіта як основа збереження кадрового потенціалу та економічного зростання Черкаської області» (ПК «Дружба народів» м.Черкаси);

- 18 травня 2018 р. – Форум майбутнього Черкащини «ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ, ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!» (Площа Знань; Черкаський державний технологічний університет).

- 23 грудня 2019 р. – Форум соціального партнерства освіти, об'єднаних територіальних громад, роботодавців та професійних спілок Черкащини (Черкаський державний технологічний університет).

- Із квітня 2019 р. – на запрошення ОТГ Черкаської області та за ініціативи ЧДТУ – проєкт «ВЧИТЬСЯ, ПРАЦЮЙ, ЖИВИ НА ЧЕРКАЩИНІ!» стартував в освітніх закладах територіальних громад Черкаської області.

Із 66 громад Черкаської області за час реалізації проєкту 21 громада та 89 закладів загальної середньої освіти підписали договори про співпрацю з Черкаським державним технологічним університетом. У рамках проєкту укладено також 17 договорів із університетами, інститутами, технікумами, коледжами черкаського регіону та 4 договори із закладами позашкілля (дані станом на 01.09.2023 р.).

Досвід ЧДТУ підтверджує, що в Черкасах та області є і робочі місця, і комфортні умови праці та проживання, а освіта регіону відповідає вимогам сучасності. Люди, які працюють на теренах освіти на Черкащині, професійні, адаптивні, згуртовані. Освітяни, роботодавці, профспілки і лідери громад, розуміють виклики сьогодення і плідно співпрацюють із Черкаським державним технологічним університетом.

У ЧДТУ системно розробляються і реалізуються заходи, спрямовані на залучення поінформованого і вмотивованого контингенту здобувачів освіти, сформованого за запитами регіонального ринку праці відповідно до максимально усвідомленого вибору абітурієнтів.

ЧДТУ формує **сучасне освітнє середовище** на засадах:

- поєднання досвіду та інновацій,
- студентоцентризму,
- демократизму,
- академічної мобільності,
- забезпечення комфортних умов навчання і проживання,
- сприяння студентському розвитку й змістовному дозвіллю,
- партнерської взаємодії з питань стажування і гарантій

працевлаштування.

У ЧДТУ надається:

- широкий вибір спеціальностей і освітніх програм, а також додаткові можливості для здобуття освіти, підвищення кваліфікації, курсової підготовки та ін. освітніх послуг;
- консультаційний супровід з питань профорієнтації, професійної агітації,
- дотримання прав і свобод здобувачів освіти та членів їх родин, соціально незахищених верств населення, їх психологічної і соціальної адаптації.

Фундатори Програми:

Черкаська обласна державна адміністрація
Черкаське обласне об'єднання організацій роботодавців
Федерація професійних спілок Черкаської області
Регіональна рада підприємців в Черкаській області
ГС «Агенція підтримки підприємництва та інвестицій»
Черкаська обласна організація Національної спілки краєзнавців України
Черкаська філія ГО «Академія політико-правових наук України»

Учасники Програми (за договорами / листами згоди):

Черкаська обласна державна адміністрація (профільні управління);
Черкаська обласна рада (представники депутатського корпусу);
Черкаська міська рада;
Представники органів місцевої влади регіону;
Керівники територіальних громад Черкаської області;
Представники правоохоронних органів і силових структур регіону;
Керівники підприємств Черкаської області;
Галузеві профспілкові організації;
Черкаський обласний Центр зайнятості;
Консультаційний центр Європейського Союзу у Черкаській області;
Громадські організації бізнес спрямування;
Заклади вищої освіти;

Заклади професійної освіти;
Керівники відділів освіти та директори шкіл міст і територіальних громад Черкаської області;
Обласний Центр зайнятості;
Міський Центр зайнятості;
Представники регіональних медіа;
Керівники культурно-освітніх та спортивних установ, організацій;
Громадські організації бізнес спрямування;
Представники громадських організацій, лідери думок, активісти.
Культурно-мистецькі колективи, митці.

Обґрунтування Програми:

Стратегічне бачення розвитку Черкаської області:

Черкащина через 5 років:

- *центр української ідентичності та продовольчої безпеки України, з високотехнологічним виробництвом, інноваційними підприємствами, сучасною інфраструктурою та високоосвіченими людьми;*
- *осередок розвитку креативної економіки та відомий туристичний центр, багатий на історико-культурну спадщину;*
- *регіон рівних можливостей, комфортний для проживання, де кожен хоче і має можливість працювати, відпочивати, творити майбутнє.*

Черкащина має досить потужний промисловий, аграрний, інвестиційний, освітній, культурний і туристичний потенціал. Проте відтворення і формування людського капіталу як найбільшої соціально-економічної цінності суспільства поставлено під загрозу реаліями і викликами сьогодення.

Підприємства й організації всіх сфер і галузей в сучасних умовах воєнного стану відчувають брак кваліфікованих кадрів. Особливо критичною є ситуація із забезпеченням робітничими та інженерними спеціальностями.

В Черкаській області, з одного боку, спостерігається відтік фахівців для служби у Збройних Силах України і для захисту Вітчизни, а з другого боку, – триває міграція працездатного й соціально активного населення, насамперед – молоді, як до країн Європейського Союзу, так і інших держав світу. Адже мільйони наших співвітчизників із початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації виїхали за кордон в пошуках прихистку від воєнного лихоліття та, зокрема, молодих людей на навчання. Має місце тенденція неповернення до України – із безпекових та матеріальних причин – фахівців з вищою освітою, які працевлаштувалися і створили сім'ї за кордоном. Наразі багато підприємств, як регіональних, так і релокованих до нашого регіону, працюють в умовах напруження і викликів для кадрової безпеки.

Також на Черкащині спостерігаються міграційні процеси: область приймає потоки внутрішньо переміщених осіб, у т.ч. працездатного віку,

зокрема молодих людей, які наразі становлять кадровий ресурс для соціально-економічного розвитку регіону. Їхні права, компетенції, як і особисті проблеми соціально-економічного, культурно-психологічного і ментального характеру мають враховуватися при їх інтегруванні в трудових і освітніх колективах області.

Вищі та професійні заклади освіти Черкащини мають порозуміння з потенційними роботодавцями щодо підготовки фахівців для підприємств. Проте в регіоні набули поширення упереджені думки, що, з одного боку, випускникам черкаських обласних закладів вищої освіти важко знайти роботу за фахом саме в Черкаській області; з іншого боку, – що роботодавці регіону не спроможні забезпечити гідні умови праці та кар'єрне зростання, котрі відповідали б запитам молоді на сучасному ринку праці. А ще донедавна простежувалася тенденція критичного зниження рівня популярності та авторитету саме робітничих професій через невідповідність рівня заробітної платні та умов праці.

Тож забезпечення можливостей для ефективної й гідної праці та комфортного життя кожного члена громад регіону є стратегічним пріоритетом соціально-економічного розвитку черкаського краю.

Досягти таких умов та перспектив на практиці можливо виключно на підґрунті:

- наявності у регіоні потужної наукової та якісної освітньої систем, у т.ч. ІТ-галузі та інформаційно-комунікаційних технологій;
- імплементації нових підходів і шляхів до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості, у взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- налагодженої системи професійної агітації молоді, пошуку, підготовки та залучення талановитих, компетентних, адаптивних кадрів для розбудови регіону;
- сприяння розвитку в регіоні підприємницьких ініціатив та бізнес-екосистем;
- ефективного симбіозу бібліотечної системи та закладів культури задля збереження та передачі новітніх знань, досягнень культури та популяризації історико-культурної спадщини;
- посилення регіональної згуртованості та взаємодії.

Запорукою підвищення конкурентоспроможності території України в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення є запровадження інновацій та провідних інформаційних технологій в усі сфери життя. В основу побудови SMART-середовища регіону мають бути закладені процедури створення ефективних інфраструктур на основі провідних інформаційних та знанневих технологій з метою проектування вискоелективного міського і сільського простору, придатного для комфортного й безпечного проживання, ефективної роботи й навчання, повноцінного відпочинку, що супроводжується

забезпеченням доступу людини до всього спектра послуг, необхідних для якісної життєдіяльності.

Вирішення невідкладних проблем сьогодення потребує формування ефективної регіональної кадрової й освітньої політики і буде можливим за умови реалізації в соціально-економічній сфері, і зокрема в освітньому просторі Черкащини, таких системних заходів:

- виявлення потреб і обґрунтування стратегічних напрямів удосконалення комплексного відтворення і розвитку кадрового потенціалу, його національної та соціально-культурної складових відповідно до територіальної спеціалізації регіону; створення реальної бази зайнятості населення;
- системний аналіз проблем, виявлення чинників, наукового обґрунтування пропозицій і формування системи цільових програм регіонального розвитку в частині формування та раціонального розміщення продуктивних сил, ефективного використання трудових ресурсів, екології природних територій, енергетичної і продовольчої безпеки;
- розроблення законодавчої бази регіональної освіти, механізмів державної підтримки і кредитування для отримання освіти за цільовими запитами регіональних стейкхолдерів; залучення широкого кола громадськості до проблем вищої і професійної освіти і громадського контролю її якості; формування мотиваційної системи і підґрунтя для реалізації можливостей щодо подолання кваліфікаційного розриву і освіти впродовж життя;
- організація належної інформаційної та культурно-освітньої інфраструктури для національно-патріотичного виховання, утвердження національної самосвідомості і громадянської самореалізації населення міст і громад Черкащини в умовах воєнного стану, повоєнного відновлення та сталого соціально-економічного розвитку регіону;
- посилення ролі освітнього маркетингу і педагогічного менеджменту у формуванні позитивного іміджу сучасного регіонального закладу вищої освіти; позиціонування і брендування Черкащини і ЧДТУ у сучасному соціально-економічному просторі України та світу.

Мета Програми:

- сприяти формуванню потужної регіональної спільноти з числа самодостатніх громадян-патріотів України, які діють на основі національних та європейських цінностей, засобами громадянсько-патріотичного, духовно-морального, військово-патріотичного та екологічного виховання;
- поліпшити якість і підняти престижність регіональних закладів освіти Черкащини всіх рівнів – від середньої освіти до вищої, зокрема сприяти поширенню технологічної освіти в Україні з урахуванням запитів інформаційного суспільства та побудови економіки знань;

- поширювати позитивний імідж і привабливість регіональних роботодавців для того, аби працездатна молодь залишалася на Черкащині і брала активну участь у повоєнному відновленні України на засадах сталого розвитку.

Структурні аспекти реалізації Програми. Програма включає такі складові:

- освітньо-профорієнтаційна;
- наукова;
- національно-патріотична;
- інформаційно-просвітницька;
- євроінтеграційна.

Місія програми (на рівні регіону):

– *представники влади і бізнес-еліт регіону* мають проникнутися соціальною відповідальністю і нагальною необхідністю формування умов і компетенцій для відтворення і розвитку кадрового потенціалу регіону та формування належної культурно-освітньої інфраструктури; забезпечити належні умови для становлення громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань Українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування в молоді активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу, національної самобутності, а також сприяти інтегруванню комбатантів російсько-української війни, інвалідів, внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій в соціально-економічний та інформаційно-культурний простір регіону;

– *освітняни* мають забезпечити регіональні кадрові потреби з актуальних спеціальностей і освітніх програм через систему підготовки та перепідготовки фахівців, за співпраці освітніх закладів і служб зайнятості в єдиному інформаційному полі; виокремити ключові маркери, орієнтація на які дасть змогу підвищити якість та привабливість освітніх програм серед абітурієнтів; сприяти впровадженню навчальних дисциплін духовно-морального спрямування та громадянської освіти в Україні; долучитися до формування комплексних програм громадянсько-патріотичного, військово-патріотичного, духовно-морального виховання та нормативно-методичного забезпечення їх реалізації з метою виховання здорового підростаючого покоління, готового захищати національні інтереси та територіальну цілісність України; розробляти і впроваджувати відповідні інновації в навчальному, науково-педагогічному середовищі закладів вищої, професійної і середньої освіти регіону; забезпечити ефективне виконання принципу навчання протягом життя;

– *науковці* мають долучитися до системного дослідження стану кадрового потенціалу регіону; аналізу наявних проблем, пов'язаних із ментально-

психологічними особливостями і соціально-культурною неоднорідністю працездатного населення регіону, його соціально-психологічною адаптацією в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України, а також до регіонального прогнозування та теоретичного узагальнення методологічного інструментарію щодо формування і розвитку стратегії регіонального розвитку, коригування її змісту з позицій державної регіональної політики і її практичної реалізації на євроінтеграційних засадах в Україні, у т.ч. шляхом активізації інноваційно-інвестиційних процесів, науково-дослідних розробок і проєктів з цифровізації, сприяти використанню міжнародного досвіду для підвищення рівня екологічної, енергетичної та продовольчої безпеки населення Черкащини і провадження політики національної пам'яті в Україні;

– *роботодавці* мають сформулювати власні запити до структури кадрів на середньо- і довгостроковий період для високотехнологічної, продуктивної, експортоорієнтованої економічної діяльності; брати участь як стейкхолдери у розробленні переліку необхідних компетенцій і вимог до фахівців та у коригуванні акцентів щодо змісту вищої і професійної освіти у відповідних освітніх закладах-партнерах, забезпечувати інвестування, у т.ч. на благодійних засадах, в інформаційну, культурно-освітню інфраструктуру та в інноваційні проєкти безпекового спрямування в регіоні;

– *школярі* мають бути: зорієнтовані на навчання в місцевих професійних закладах, ліцеях, коледжах, технікумах, вищих закладах освіти і на подальшу реалізацію свого особистісного потенціалу в ході демократизації та розвитку соціально-економічного простору Черкащини в євроінтеграційному контексті на засадах економіки знань; налаштовані на набуття патріотичного досвіду на основі готовності до участі в життєдіяльності громадянського суспільства у регіоні, спілкування з соціальними інститутами, органами влади; спроможні дотримуватись законів та захищати права людини; готові брати на себе відповідальність, здатні розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів, захищати національні інтереси та територіальну цілісність України;

– *громадськість і регіональні медіа, творчі і професійні спілки* мають сприяти розбудові регіону як складової Української держави, його позиціонуванню і брендунню у сучасному соціально-економічному просторі; задіяти інфраструктуру й ресурсну складові для досягнення мети і виконання завдань національно-патріотичного виховання молоді; долучитися до розроблення державних і громадських заходів з інформаційної безпеки, спрямованих на запобігання негативним наслідкам впливу інформаційної війни та критичного мислення; налагодити зворотний зв'язок у контексті особистісного розвитку молоді, що спирається на ідеї патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності за природу як за національне

багатство, здорового способу життя, готовності до змін та до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

– *заклади культури* мають активно долучатися до краєзнавчих практик і комунікацій у системі навчально-виховної роботи освітніх закладів, сприяти розгортанню проектних задач у соціокультурній сфері й формуванню громадянських і інтелектуальних рис сучасної регіональної спільноти, ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у дітей та молоді на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності; сприяти оприлюдненню взірців патріотизму героїчного спротиву земляків-черкащан в ході російсько-української війни, вшануванню пам'яті полеглих захисників Української державності; долучитися до створення сучасного освітньо-культурного простору у регіоні, який дозволить забезпечити ефективне виконання принципу навчання протягом життя.

Програмні задачі Програми на 2023–2028 рр.

ОСВІТНЬО-ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА І НАУКОВА СКЛАДОВА

- Формування позитивного іміджу регіону в частині системи соціокультурних переваг і стійкого мотиваційного поля щодо навчання і працевлаштування молоді у регіоні як запоруки повоєнного відновлення України.
- Створення сприятливого мотиваційного поля для закріплення працездатної молоді: інформування про кадрові потреби в економіці регіону і підвищення престижу місцевих роботодавців в частині створення належних умов праці, кар'єрного зростання та гідної заробітної плати.
- Обговорення проблем і завдань вищої і професійної освіти в контексті формування кадрового потенціалу Черкаської області на засадах синергії із запитами роботодавців в умовах воєнного стану і згідно з потребами повоєнного відновлення країни.
- Упровадження принципів дуальної освіти в освітніх закладах і на підприємствах області.
- Створення дієвої дискусійної платформи з метою формування привабливості регіонального ринку праці Черкащини для місцевої молоді та популяризації робітничих професій.
- Сприяння професійній орієнтації шкільної молоді, профадаптації і соціально-культурному інтегруванню внутрішньо переміщених осіб у регіоні, аби молодь будувала своє успішне майбутнє на Черкащині.
- Визначення основних проблем і потреб ринку праці Черкащини в сучасних умовах.

- Проєктування і формування інноваційного освітнього середовища технічного університету як умови професійного становлення молодих фахівців із урахуванням ключових маркерів успіху, орієнтація на які дозволить підвищити якість та привабливість актуальних освітніх програм серед абітурієнтів.
- Підготовка, перепідготовка і соціальна адаптація учасників бойових дій як складові переходу від військової кар'єри до цивільного життя.
- Системна просторова оптимізація об'єктів соціально-культурної інфраструктури регіону під вирішення поставлених стратегічних завдань.

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА СКЛАДОВА

- Вироблення науково-теоретичних і методичних засад патріотичного виховання молоді.
- Утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України; виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки
- Сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів.
- Виховання екологічної культури особистості, почуття відповідальності за природу як за національне багатство; впровадження засад раціонального природокористування в економічній діяльності регіону.
- Формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій; утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства; культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи; формування мовленнєвої культури.
- Розвиток духовності і моральності, утвердження традиційних сімейних цінностей; спонукання до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму.
- Підвищення престижу військової служби, культивування ставлення до військовослужбовця як до захисника України, героя.
- Популяризація української історії, боротьби Українського народу за незалежність, пропаганда досягнень українського народу, його мови та культури, інтелектуальних, духовних та інших надбань, духовно-моральних цінностей, досвіду роботи з національно-патріотичного виховання різних соціальних інституцій.

- Активна протидія фактам, що фальсифікують історію України та її сьогодення.

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА СКЛАДОВА

- Поширення інформації про перспективні підприємства й культурно-освітні заклади Черкащини: брендування, івенти, відеофільми, конференції тощо.
- Розширення фактографічної бази історичних подій, публікація архівних документів, видання історичної та краєзнавчої науково-популярної літератури, довідкових матеріалів про здобутки Черкащини за роки незалежності, книг патріотичної спрямованості.
- Сприяння збиранню, узагальненню й оприлюдненню взірців патріотизму героїчного спротиву земляків-черкащан в ході російсько-української війни, вшанування пам'яті полеглих захисників Української державності.
- Узагальнення і поширення досвіду учасників Програми щодо реалізації програмних задач.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ І СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ВЗАЄМОДІЯ

- Організаційна та фінансова підтримка на конкурсній основі програм і проєктів громадських організацій, сприяння волонтерським проєктам, іншій діяльності та самоорганізації українських громадян, спрямованої на заохочення молоді до благодійних соціальних, інтелектуальних та творчих ініціатив на благо Черкащини і задля перемоги України.
- Міжнародна співпраця з питань удосконалення процесу національно-патріотичного виховання, обмін досвідом з відповідними інституціями регіонів України, європейських країн та інших держав.
- Брендування і маркетинг освітніх послуг Черкаського державного технологічного університету.

Інструментарій і форми реалізації Програми:

- розроблення айдентики і поширення бренду «Вчись, працюй, живи на Черкащині!» на офіційних вебсторінках учасників Програми, у зовнішньому оформленні публічного простору й наочності в освітньому процесі (поліграфія та ін.);
- виступи в медіа фахівців і лідерів думок в рамках розробленого лекторію з проблематики Програми;
- проведення науково-практичних конференцій, панельних дискусій, круглих столів, семінарів тощо з проблематики Програми;
- інтерактивні зустрічі представників закладів вищої та професійної освіти, роботодавців і влади для розробки пропозицій до «дорожньої карти» соціально-економічного розвитку Черкащини: в короткостроковій перспективі – до 2025 року), стратегічно – до 2028 року;

- створення робочих фокус-груп для обговорення проблем, їх дослідження, вироблення спільного бачення і розроблення проектних пропозицій;
- презентація освітніх закладів, підприємств, регіональних бізнеспроектів у форматі виставок; ярмарків вакансій, наукових пікніків, професійних «workshop» для школярів тощо у освітніх закладах, бібліотеках, музеях тощо;
- відвідування студентами й школярами підприємств і організацій, які визначають SMART-спеціалізацію регіону;
- розроблення культурно-освітніх проектів і програм, наукових і бізнеспроектів, їх публічне обговорення, у т.ч. через соціальні мережі, проведення на конкурсних засадах добору кращих проектів і програм та їх реалізація;
- теле-, радіопроекти і постійно діючі рубрики і блоги у регіональних медіа та на інтернет-ресурсах, що популяризують українську історію, боротьбу Українського народу за незалежність, досягнення Українського народу, його мову та культуру, інтелектуальні, духовні та інші надбання, духовно-моральні цінності; висвітлення і поширення здобутків земляків у науці і техніці, гуманітарній сфері;
- тематичні виставки і постійно діючі експозиції (в т.ч. віртуальні) національно-патріотичного спрямування у музеях, освітніх закладах і закладах культури регіону;
- публічні заходи задля збереження і підтримки єдності українського суспільства, громадянського миру і злагоди;
- правове, економічне, екологічне консультування;
- курси ділової та розмовної української мови, етики та культури ділового спілкування;
- сприяння роботі центрів національно-патріотичного виховання, клубів, громадських об'єднань, благодійних організацій та інших інститутів громадянського суспільства, які здійснюють патріотичне виховання молоді;
- превентивні бесіди безпекового характеру і зустрічі з фахівцями цивільної, економічної безпеки та кібербезпеки;
- конкурси, фестивалі молодіжної творчості, у т.ч. науково-технічної, спортивні змагання;
- активне залучення до патріотично-виховних заходів серед дітей та молоді учасників бойових дій на Сході України, членів сімей Героїв Небесної Сотні, учасників Антитерористичної операції, Операції об'єднаних сил, учасників війни Російської Федерації проти України та їхніх сімей, військових капеланів, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію;
- інші заходи, що будуть запропоновані та схвалені учасниками Програми (конференції, форуми, круглі столи та ін.).

Засоби моніторингу Програми:

- соціологічні опитування для вивчення потреб молоді;
- прямі лінії для школярів, студентів та інших категорій молоді.

Цільові індикатори ефективності Програми:

- Число молодих людей, які пов'язують своє майбутнє з навчанням і проживанням на Черкащині;
- відвідуваність здобувачами освіти підприємств і організацій регіону;
- кількість закладів, установ, організацій, які долучилися до реалізації Програми;
- число молодих людей, які готові до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;
- відвідуваність здобувачами освіти заходів, що популяризують культурні та національно-мистецькі традиції Українського народу, а також пам'яток історії, культури, експозицій музеїв, присвячених національно-визвольній боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України, а також їх участь у конференціях, круглих столах, тощо;
- кількість учасників волонтерських і екологічних акцій та природоохоронних заходів.

Додаток А

КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА:

Олег Григор, ректор Черкаського державного технологічного університету;

Валерій Данилевський, начальник Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації.

Олександр Дорош, голова Федерації роботодавців Черкащини.

Тетяна Калиновська, голова Черкаської обласної організації Національної спілки журналістів України.

Валентин Лазуренко, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Петро Шевченко, голова Федерації професійних спілок Черкаської області

Додаток Б

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ:

• Платформа I. ОСВІТА І НАУКА

Координатор: *Валерій Данилевський*, начальник Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації.

Інституційна підтримка:

Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації;

Консультаційна підтримка:

Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Комунальний заклад "Черкаський обласний центр роботи з обдарованими дітьми Черкаської обласної ради";

Юридична клініка «Gratis» (ЧДТУ);

Консультаційний центр Європейського Союзу у ЧДТУ.

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій та офіційний вебсайт ЧДТУ.

• Платформа II. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ

Координатор: *Володимир Міцук*, керівник Черкаського регіонального (обласного) відділення Асоціації органів місцевого самоврядування “Асоціація об'єднаних територіальних громад”.

Інституційна підтримка: Черкаське регіональне (обласне) відділення Асоціації органів місцевого самоврядування “Асоціація об'єднаних територіальних громад”.

Консультаційна підтримка:

Черкаська районна державна адміністрація;

Золотоніська районна державна адміністрація;

Звенигородська районна державна адміністрація;

Уманська районна державна адміністрація;

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій та офіційний вебсайт ЧДТУ.

• Платформа III. РОБОТОДАВЦІ

Координатор: *Олександр Дорош*, голова Федерації роботодавців Черкащини.

Інституційна підтримка:

Черкаське обласне об'єднання організацій роботодавців.

Консультаційна підтримка:

Черкаський обласний центр зайнятості;
Черкаський міський центр зайнятості;
ГО «Центр соціальних комунікацій» (ЧДТУ).

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій та офіційний вебсайт ЧДТУ.

• Платформа IV. КУЛЬТУРА І ДУХОВНІСТЬ

Координатор: *Валентин Лазуренко*, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Інституційна підтримка:

Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації;

Черкаська обласна організація Національної спілки краєзнавців України;

Черкаська обласна організація Національної спілки письменників України;

Черкаський обласний осередок Національної спілки майстрів народного мистецтва України;

Комунальний заклад “Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка” Черкаської обласної ради;

Комунальний заклад “Черкаський обласний краєзнавчий музей” Черкаської обласної ради;

Комунальна установа “Черкаський обласний художній музей” Черкаської обласної ради;

Комунальний заклад “Черкаський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка” Черкаської обласної ради;

Шевченківський національний заповідник;

Національний історико-культурний заповідник “Чигирин”.

Консультаційна підтримка:

Державний архів Черкаської області;

Уповноважений з питань державної мови у ЧДТУ.

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій та офіційний вебсайт ЧДТУ.

• Платформа V. ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ

Координатор: *Петро Шевченко*, голова Федерації професійних спілок Черкаської області

Інституційна підтримка:

Федерація професійних спілок Черкаської області.

Консультаційна підтримка:

Черкаська обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України.

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій та офіційний вебсайт ЧДТУ.

- **Платформа VI. МЕДІА І ГРОМАДСЬКІСТЬ**

Координатор: *Тетяна Калиновська*, голова Черкаської обласної організації Національної спілки журналістів України.

Інституційна підтримка:

Черкаська обласна організація Національної спілки журналістів України;

Студентська рада при Черкаській обласній державній адміністрації.

Інформаційний супровід: офіційні вебсайти зазначених інституцій, медіа Черкащини та офіційний вебсайт ЧДТУ.